

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félre . . . 8 forint. Egy hónap . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése június 14-én.

A képviselőház tegnapi ülésén nyilatkozott Széll Kálmán miniszterelnök a bécsi kiegyezési tárgyalások eredményéről.

A ház ülése előtt déli 12 órakor a szabadelvű párt értekezletén tette meg a kormányelnök előterjesztését.

A képviselőház ülése déli egy órakor nyílt meg. A nevezetes, ülésre a karzatok zsufolóság megtelek s az ülésterem is rendkívül népes volt. Nemcsak a kormánypárti, de az ellenzék tábora is egészen felvonult.

Perczel Dezső elnököl, a kinek több rendbeli előterjesztése után szó-lásra emelkedett Széll Kálmán miniszterelnök.

Általános figyelem között kezdte felszólalását a kormányelnök.

Azzal kezdte beszédét, hogy a képviselőház legutóbbi ülésén bejelentette, hogy a gazdasági kérdésekre nézve a két kormány között nem jött létre a megállapodás. A helyzetet akkor komolynak és válságosnak jelezte, éppen azért haladékot kért a kiegyezés kérdésének megoldására.

Most abban a helyzetben van, hogy a tárgyalások eredményéről nyilatkozatot tehet.

Kijelenti ezután, hogy a kormány előtt két cél lebegett. Az egyik, hogy a kiegyezés kérdését végre valahára dűlőre juttassa az ország jogos érdekeinek megóvása mellett; a másik az, hogy szigorúan ragaszkodjék programjához.

— Politikai és magánbecsületemet helyeztem abba, — mondá a miniszterelnök az egész ház éljenzése közben — hogy a paktumot szigorúan betartsam.

Elmondotta ezután, hogy a paktum lényege nem változott. Csupán a vámszövetség megkötésének határidejét tolták ki 1904-től 1907-ig, de a paktum értelmében, mert a kereskedelmi szerződések is 1907-ben fognak lejárni.

A kormány programjának a kiegyezési ügyekre vonatkozó részét, ha betűszerint nem is, igazi tartalmában és célzataiban változatlanul sikerült fentartani.

Egyetlen tartalmi változás a bankra nézve történt; változott azonban az időtartam. Viszont azonban a törvényjavaslatban lényeges oly diszpozíciók vétettek fel, a melyek biztosítják a törvény s a kereskedelmi szerződések lejáratainak együttes határidejét. E törvényjavaslat stipulációi meggyőződése szerint teljes ellenértékét képezik a három évvel hosszabb lekötöttségnek, s igazi tartalmukban teljesen megfelelnek annak, a mire magát kötelezte.

Visszavonván a ház asztalán fekvő vámszövetségi törvényjavaslatot, kéri, hogy a helyett most benyújtandó előterjesztést vegye tárgyalás alá. A többi tizenhat kiegyezési törvényjavaslatot fenn fogja tartani. Bejelenti továbbá, hogy köteletségének tartotta előzetesen bizonyosságot szerezni arról, hogy hajlandók-e az általa javaslatba hozott eszmét egyenértékű elfogadni azok, a kikkel a paktumot megkötötte?

Beható tárgyalások után a paktum aláíróinak mindenikével tisztába jött aziránt, hogy ezt a megoldást jónak s a paktummal egyenértékűnek találta.

A miniszterelnök végül arra kéri a házat, hogy a benyújtott törvényjavaslatot a pénzügyi és közgazdasági bizottsághoz utasítsák előzetes tárgyalás végett.

A miniszterelnök beszéde után az az éljenzés hangzott fel.

Kossuth Ferenc a függetlenségi és 48-as párt nevében tett ezután rövid nyilatkozatot. Kijelentette pártja nevében, hogy elvi szempontból a javaslatot nem fogadhatja el, de a miniszterelnök minden tekintetben korrekt jár el, s a benyújtott javaslat nem sérti meg a pártközi egyezményt.

Rakovszky István a néppárt álláspontját fejezte ki röviden. Ő is kijelentette, hogy

a miniszterelnök ősztörtént járt el. A paktum megváltoztatását előnyösnek tartja, s a miniszterelnök előre közölte az ellenzékkel a módosításokat.

Ugron Gábor: T, Ház! Elismérem, hogy kell nyilvánítanom a miniszterelnök ur eljárása iránt. A szerződést, melyet a pártok kötöttek, nemcsak megtartotta, de annak legkisebb változtatását is előbb a szerződést kötött pártoknak azon tagjaival, kik azt létrehozták, közölte; őszinteséggel, nyíltsággal járt el, a mihez mi eddig szoktatva nem voltunk. (Hosszantartó élénk helyeslés és éljenzés a bal- és szélsőbaloldalon.) Változtatás történt a határidőkben és változtatás történt a tartalomban is a paktumhoz képest. A határidők 1907-re kitolattak, ez mindenestre áldozat s midőn ehhez hozzájárultunk, súlyos okaink voltak reá. Első okunk az volt, hogy a miniszterelnök ur kormányzati programja és a cselekedeteiből kiáramló szellem, melylyel az ország kormányzását egy néhány hó óta vezette, meggyőződést nyújtott és biztosítékot szerzett nekünk aziránt, hogy itt az országban a törvények auralma viszsza fog térni, az önkény és törvénytörés hátra lesz szorítva. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Az alkotmányunk összes szabályai, melyeket részint a mi korszakunk rakott le törvényünkbe, szigorúan és betű szerint végre lesznek hajtva. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Második okunk volt az, hogy a 67-ben kötött kiegyezésnek egy nagy hibája, a melyre mi már régóta rámutattunk, most feltűnően szembeütlött. Az 1867: XII. t. cz. igen sok ügyben, különösen Ausztria és Magyarország között eldöntendő kérdések ügyében, ha a megegyezés nem jön létre, a döntést az uralkodóra bizza s így az uralkodó igen kellemetlen helyzet elébe állítatik.

A jelenlegi körülmények közt is, midőn a két állam kormánya megegyezni nem tudott, az uralkodó kellemetlen helyzetben volt: választania kellett, vajjon azt az igazságot, melylyel Magyarország bír, a mely igazságot felismert és akkor, midőn a mostani miniszterelnök a pártokkal való tárgyalások után kötetést hozott létre, nemcsak fölismert, de el is ismert, hogy azt az igazságot maga a király elbújni nem engedheti. De másfelől azt is láttuk, hogy Ausztriában azt a kényszerhelyzetet föl akarták használni arra (Halljuk! Halljuk!) hogy tekintet és kimélet nélkül az urakodónak ezen kényes és feszélyező helyzetére, őt döntésre kényszerítsék éppen akkor, midőn Ausztriában egy nagytevékenységű és nagylármájú párt a németeket arra igatja, hogy az osztrák birodalmi köteleket fölbonthassák, hogy így a nagy német birodalomhoz való csatlakozás vágya mind élesebben domborodjék ki s mind hevesebb lángra lobbanjon. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) S akkor mi lojalissim, köteleességünkben állónak tartottuk azt, (Helyeslés jobbfelől) hogy a magyar királyt ebből a kényes helyzetből kiszabadítsuk (Élénk helyeslés, éljenzés és taps a bal és szélsőbaloldalon.) azzal, hogy mi hozzájárultunk azon megváltoztatáshoz, a mely a kiegyezést Ausztria-Magyarország között lehetővé tette s elősegítette.

T, Ház! Sokat lehet ezekről a törvényjavaslatokról beszélni, de annyi kétségtelenül áll, hogy a multban megkötött szerződésekkel szemben a jelenlegi kiegyezés, a melynek keserves tárgyalásairól ad hirt a miniszterelnök ur, meggyőzött minket arról, hogy ha Magyarországnak kormányfőirai erősek, kitartók és a törvényre és alkotmányra minden tekintetben támaszkodnak, sikert értek volna el a multban (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon) és sikert fognak elérni a jövőben (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon) és meggyőzött arról is, hogy azok a kormányfőirai, a kik egy más, az országra nézve sokkal hátrányosabb, az ország szabad rendelkezését megsemmisítő kiegyezéshez hozzájárultak, azok azt az erőt, a melyet a törvények nyújtottak Magyarországnak, önfentartási ősztörte neki megteremtett volna, nem igyekeztek kihasználni. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) És mert ennek a kiegyezésnek a létrejötte elítéli a kiegyezést, a melyet sokkal rosszabbul kötöttek volna meg, remélem, hogy tudni fogják, hogy a politikai életben az ilyen bukások után a konzekvenziákat levonni illik. (Ugy van! a szélsőbaloldalon. Derűlátóság és mozgás jobbfelől. Halljuk! Halljuk!)

Bartha Miklós: Mit keres ott a helyén

Lukács miniszter ur? (Mozgás. Halljuk! Halljuk!)

Ugron Gábor: Az előterjesztett törvényjavaslatok reánk nézve semmi előnyt nem nyújtanak, — csupán csak hátrányokat és akadályokat nem állítanak fel. A hátrányokat és akadályokat nem szaporítják, hanem némely tekintetben könnyebbé teszik, hogy elveink megvalósításának útjából az akadályokat és hátrányokat eltávolíthassuk. Minden előny, a mely e kiegyezésből jő, a közös vámtérület hibeire haramlik; azoknak van okuk helyeselni és éljenezni. Mi csak azt látjuk, hogy az ország egy nyugodtabb és rendezettebb állapotba jut; az országban a keresetképeség fel fog ébredni; megnyerjük az időt, hogy az ország lakosságát meggyőzzük arról, hogy ez után a törvényhozási akció után, a melyet már az önrendelkezés alapján folytatott Magyarország, hármikövetkezik is be, nem történhetik más, nem jöhet más, mint az önálló vámtérület megvalósítása. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Igaza van a t. miniszterelnök urnak abban, hogy majd 1907-ben más szellem fog uralkodni, az önállóság és függetlenség szelleme, a mely követelni fogja a maga jogát, hogy minden nép, a mit keres, azt birja saját tulajdonául és a miért dolgozott, azt meg is tudja tartani, azt ne rabolhassák el tőle, ne vonják el keresményéből s anyagi életének nemzeti felvirágzására fordíthassa mindazt, a miért dolgozott, munkálkodott. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ezen elvi álláspontomból, ezen reményekben kijelentem, a magam és barátaim nevében, hogy mi elvi álláspontunkat fentartjuk, abból hajszálnyt sem engedünk. Ugy az utóbbi évek, mint a jelenlegi kornak politikai tapasztalásai minket elveinkben csak megerősítettek és megszilárdítottak és éppen azért, mivel közel látjuk azt az időt, midőn azoknak megvalósulása elkövetkezik, egész nyugodtsággal fogadjuk ezen törvényjavaslatokat, tárgyalások rendjén elvi álláspontunkat ki fogjuk fejteni, semmi eszközt fel nem fogunk használni arra nézve, hogy ezeknek tárgyalása a kellő nyugodtsággal tárgyalogassággal és alaposzággal meg ne történhessen. (Élénk helyeslés.)

Több felszólalás most történt s az elnök a ház éljenzése között jelentette ki, hogy a miniszterelnök által benyújtott javaslatot a ház a pénzügyi és közgazdasági bizottsághoz utasítja tárgyalás végett.

— Most fellemlkedett Széll Kálmán s a ház munkarendjére tett javaslatot. Kérte a házat, hogy a benyújtott javaslatot a bizottságok minél hamarabb tárgyalják le.

Az a reménye, hogy a bizottságok pén- teken és szombaton letárgyalják a javaslatot s a ház szerdán vagy csütörtökön megkezdheti a kiegyezési törvények tárgyalását.

A ház elfogadja a miniszterelnök indítványát s a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök az ülést berekesztette.

A miniszterelnök által benyújtott javaslat így hangzik:

Törvényjavaslat.

a vám- és kereskedelmi viszonyoknak és ezekkel összefüggő némely kérdésnek rendezéséről.

Minthogy a magyar korona országa és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között az 1867: XII. t. cz. 61. §-a szerint a vám- és kereskedelmi szövetség nem jött létre, az 1867. t. cz. 58. §-a alapján és értelmében, a mely szerint a magyar korona országa, mint a fejedelemségek többi országaitól jogilag külön álló országok saját fel- elős kormányuk és törvényhozásuk után intézkedhetnek és vámvonalak által szabályozhatják kereskedelmi ügyeiket, a magyar korona országaira nézve az önálló vámtérület jogállapota állott elő.

Ebből kifolyólag az 1867: XII. t. cz. 68. szakaszának alapján, a mely szerint „az ország önálló törvényes intézkedési jogát magának fentartja és minden jogai e részben is sértetlenek maradnak” rendeltetik, a mint következők:

1. §. 1. Az 1887. évi XXIII. t. c. 1. §-ának második bekezdésében foglalt határo- zatok:

2. az 1878. évi XX. t. c.-nek az 1-től bezárólag XXII-ig terjedő cikkeiben foglalt határozatoknak megfelelő jelenlegi állapotok azon módosításokkal, melyek ezen határoza- tokon az 1887. évi XXIV. t. c. továbbá az 1891. évi XXIX. t. cz. 1892. évi XVIII. t. cz. 1893. évi XXI. t. cz. 1897. évi VIII. t. c. cikkei végül a jelen törvény 2. §-ában foglalt in- tézkedések által töltetők, az 1907. év dec. hó 31-ig hatályban maradnak, feltéve, hogy

az ezen határozatoknak és törvényeknek meg- felelő jelenlegi állapotok és a viszonyosság ö felsége többi királyságaiban és országában szintén változatlanul fentartatnak.

Mind a mellett, hogy ezen törvény al- tal a magyar korona országai és ö Felsége többi királyságai és országai között fenfor- gó vám- és kereskedelmi viszonyok az 1907. év végeig terjedő időtartamra az 1867. évi XII. t. cz. 68. §-ában az országnak fentartott ren- delkezési jog alapján szabályoztatnak, az ezen idő alatt esetleg köteendő külföldi keresked- lmi szerződésekre nézve kimondatik, hogy azoknak a két állam nevében leendő meg- kötése az 1878. évi XX. t. cz. III. cikkének első bekezdésében előírt módozat mellett eszközöndő.

2. §. A magyar korona országából, to- vábbá a birodalmi tanácsban képviselt ki- rályságok és országokból, valamint Bosznia és Hercegovina területéről a vámvonalon át kivitt fogyasztási adótermékek után járó adó- visszatérítések, illetőleg kiviteli jutalmak- ból (melyekről jelenleg az 1887: XXIV. tör- vényezik 2. §-ának a XI. cikkre vonatkozó határozmányai, valamint új XXII. cikkének határozmányai intézkednek) a magyar korona országai 1900. január 1-től kezdve csak azt a részt viselik, mely a saját ilyen kivite- lükre esik.

A czukorgyártételek részéről a czukor- adó törvény 3. §-a értelmében netán meg- térítendő czukorkiviteli jutalmi összegekben a magyar korona országai abban az arány- ban részesednek, a mely arányban ez or- szágok a jelen szakasz első bekezdése ér- telmében a kiviteli jutalmakat az illető czu- kortermelési időszakban fedezni tartoztak, ugy hogy a magyar korona országai a czu- korkiviteli jutalmaknak megállapított legna- gyobb összegéből csak annyit viselnek, a mennyi saját czukorkivitelük arányában reájuk esik.

Az 1900. évi január hó 1-től ugyan- azon évi július hó végeig terjedő időre az 1899—1900-iki czukorkortermelési időszakra eső jutalomtérítmények 7/12-ed (hét tizenketted) része fog számításba vétetni.

3. §. Utasítatik a kormány, hogy ö Felsége többi királyságai és országaival kö- tendő vám- és kereskedelmi szövetség léte- sítése végett, nemkülönben oly célból, hogy az idegen államokkal köteendő kereskedelmi szerződésekben az ország érdekei kellőleg érvényre juttassanak, a tárgyalást a cs. kir. osztrák kormánnyal legkésőbb 1901-ben in- dítsa meg.

4. §. A mennyiben 1903-ig az 1867. XII. t. cz. 61. §-a értelmében a vám- és kereskedelmi szövetség (3. §.) nem jön létre: a nemzetközi kereskedelmi szerződések hosz- szabb időre, mint a jelen törvény hatályá- nak tartamára, vagyis az 1907-en tul ter- jedő időtartamra nem köthetők.

A külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifa új autonóm vámtarifaival helyettesítendő, a mely mindkét állam megközelítőleg és ipari érdekeit egy- aránt védő.

Mindkét államnak jogában áll a lejá- rattal bíró kereskedelmi szerződések fel- mondását azon módon követelni, a mint azt az 1878: XX. t. cz. III. cikke rendelte.

Lejárat határidővel nem bíró keres- kedelmi szerződések a két állam bármelyi- kének kívánságára az 1903. évre felmon- dandók.

5. §. Arra az esetre, ha a jelen tör- vény hatályának tartama alatt az 1. §-ban említett jelenlegi állapot, illetőleg viszony- ság ö felsége többi királyságaiban és orszá- gaiban bármikéknél fogva változást szen- vedne, utasítatik a kormány, hogy az ország pénzügyi és közgazdasági érdekeinek meg- óvására és érvényesítésére szükséges javas- latokat haladékok nélkül az országgyűlés elé terjessze.

A mennyiben e célra azonnali intéz- kedéseknek szükségére merülne fel, a kormány a szükségesnek mutakozó intézkedéseket rendeleti uton életbe léptetheti.

E rendeletek azonban a törvényhozás- nak, ha együtt van 14 nap alatt, ha együtt nincs, összejevele után azonnal bemuta- tandók.

A 4. §-ban megállapított feltételek bár- melyikének be nem tartása ugyanazzal a jog- hatállyal bír, mint a viszonyosság meg nem tartása.

6. §. A jelen törvény kihirdetése nap- ján lép életbe, végrehajtásával a minisztérium bizatik meg.

A ref. lelkészek kongruája.

Budapest, június 14.

Az ideai egyetemes református konvent elhatározta, hogy a lelkészek javadalmának kiegyesítésére dolgaiban rendkívüli konventet fog tartani június hónapban.

Ezt a rendkívüli egyetemes konventet ma tartották meg a református gimnázium dísztermében Kun Bertalan püspök és Tisza Kálmán főgondnok elnökelete alatt. A kon-

venti tagok sorában ott láttuk: Bánffy Dezső báró főudvarmestert, Darányi Ignác dr. földművelésügyi minisztert, Szilágyi Dezsőt, Degenfeld József grófot, Tisza István grófot, Dókus Ernőt, Ádám Andrást, továbbá Szász Károly, Kiss Áron, Bartók György drt és Antal Gábor püspököket, Szilágyi Aront, György Endrét stb.

A konventet ájtatos imával Kun Ber- talan püspök nyitotta meg.

A konvent mindenekelőtt jegyzőkönyvé- ben örökölte meg Tóth Sámuel volt kon- venti jegyző emlékeztetét, ezután az elnök püspök melegen üdvözölte az erdélyi egyház- kerület új püspökét, Bartók György drt s kívánja, hogy mindazok a szép remények, a melyek megvalósításához fűződnek, teljesül- jenek. (Éljenzés.)

Miután a konvent örömet fejezte ki azon, hogy a vallás és közoktatásügyi minisz- ter a közalapot illető 100,000 forint kiutal- ványozása iránt már intézkedett, Kenessey Béla, a kongruabizottság előadója, terjesztet- te elő a bizottság terjedelmes jelentését a lelkészek javadalmazásának kiegyesítése dol- gában.

A kultuszminiszter tudvalevőleg tavaly megbízta az egyetemes konventet, állítsa ösze azoknak az egyházaknak a névsorát, a melyek méltók arra, hogy lelkési javadal- maik kiegyesíttessenek. A konvent e célból rovatoss íveket nyomtatott s ezeket szétküldötte kitöltés végett az összes lelkészeknek. Ezeket az íveket szabályszerűen kitöltve 1465 lelkész küldte be a konvent által kiküldött bizottság- hoz, a mely a beérkezett anyagot teljesen feldolgozta. Az ívek kitüntetik a lelkészek jö- vedelmét s a levonásokat (egyházi adó, ká- pánártás stb.). A levonások megtörténtével magmaradó jövedelem egészítendő ki 1200 koronára.

A kongrua-bizottság jelentése részle- tesen, tételenként s névszerint sorolja fel a javadalmak kiegyesítésére szoruló és méltó lelkészeket. A konvent a jelentést elfogadta Antal Gábor püspök amaz indítványával együtt, hogy a lelkési javadalmak kiegye- sítése már a folyó 1899. évre is megtörténjék, mert ugyis ki kellett volna már ez évre utalványozni ezt az állami segélyt. A jelen- tést most fölterjesztik a kultuszminiszterhez.

A konvent köszönetét fejezte ki Dókus Ernőnek, a kongrua-bizottság elnökének és Kenessey Béla előadónak, a kik a kimutatá- sok összeállításán, a jelentés kidolgozásán hosszú időn át fáradoztak.

Reflexiók.

— Két cikk. —

I.

Folyó hó 1, 2, 3 és 4-ik napjain folyt le az ideai országos diákértekezlet, mely Kolozvár város áldozatkészsége folytán ez ősi város falai között, a történelmi nevezet- tességű városi Vigadóban tartatott meg, ott, hol 51 évvel ezelőtt Erdély és Magyarország Unióját, hat évvel ezelőtt pedig az első diák- kongresszuson a magyar főiskolai hallgatók testvériségét, az Országos Magyar Diákszö- vetséget proklamálták.

E diákértekezlet, ha méreteiben nem is volt oly nagyszabású, mint az előző évek diák-kongresszusai s ha nem is történt meg az, mi például a debreczeni 1895-iki diák- kongresszuson megesett, hogy a kongresszus elnökeit a város négy lovas kocsin hordoz- tatta s ha Kolozsvár város nem is részesi- tette a főiskolai küldötteket egy hétig tartó oly páratlan vendéglátásban, mint annak ide- jén a híres alföldi város Kecskemét: mégis mondhatjuk, hogy e diákértekezlet az eddigi kongresszusokat erkölcsi jelentőségében mesze fölülmúlta. A tárgyalásokat, a tanácskozások menetét a nyugodt higgadság és tárgyla- gosság jellemezte, mintha nem is hevesvéri fiatal emberek vitakoztak volna egymással, ugy, hogy teljesen ráültek e kongresszusra is, mit Puky Gyula kir. táblai elnök annak idején a debreczeni kongresszuson mondott, hogy ez a kis parlament például szolgálhatna a nagrok parlamentjének.

Tüzes szónoklatok hangzottak el, de azoknak éle soha személyt nem érintett, megmaradt a tárgyalogosság határai között, mindenki csak eszméjét igyekezett megvédeni érvekkel, bizonyítékokkal.

A kongresszus Kolozsvár teljes dicső- ségével végződött. Nem pro domo beszélünk, hiszen bizonyítják ezt maguk a tények is. Az elismerésnek az a foka, melylyel a kolozsvári ifjuság helyes irányu működését a ország főiskolai hallgatói honorálták, sehol egy főiskola ifjuságával szemben sem jutott ilyen spontán kifejezésre, mint a kolozsvári diákértekezle- ten. Ezért jajdult fel Budapest is, mert reá nézve megállapították a szomorú diagnozist

és a bizalomnak határtalan megnyilvánulásával fordultak Kolozsvár felé, mely egyedül van hivatva arra, hogy a magyar ifjúságnak ügyeit, melyeknél a pestieknek fontosabb a thea-estélyek rendezése, intézze, vezesse. De nemcsak az ország főiskolai küldöttei ismerték el a kolozsvári ifjúságnak páratlan, önzetlen munkálkodását, hanem közéletünknek kitünőségei is.

Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a diákértekezlet védnökségét, diszelnökségeit oly egyének vállalták magukra, mint Hegedűs Sándor miniszter, gr. Beldi Ákos főispán, Szvacsina Géza polgármester és Fábinyi Rudolf egyetemi tanár. A kolozsvári egyetemi ifjúság iránt való rokonszeny, bizalom semmiben sem nyilatkozott meg jobban, mint abban a két nagyszabású beszédben, melyet Fábinyi Rudolf egyetemi tanár és Szvacsina Géza polgármester a diákértekezlet diszgyűlésén elmondott, Fábinyi Rudolf egy. tanár szólva azon sok szép eszméről, melyek megvalósulásra várnak, többek között ezeket mondotta:

„Azon tényezők között, melyek e szép eszméket megvalósítani törekcszenek, különösen egy válik ki jeles tulajdonságainál fogva és irányítja magára figyelmünket.

Ez a tényező a tudományos ismeretek, az új eszmék propagálásában kezdettől fogva nagyjelentőségű szerepet vitt, a növekedő feladattal mindig lépést tudott tartani s mint a multban, ugy most és ezentul is a kedvező eredmény első sorban tőle függ, ez a tényező az erkölcsi és tudományos színvonal magaslata felé törekvő ifjúság.”

Majd az ifjúságnak egy nevezetes intézményéről, az University Extensionról szólva, ezeket mondotta:

„A nemzeti érzésnek, az egyivé tartozás, a hazaszeretlet érzésének ápolása és fejlesztése a mi napjainkban különösen, a hol nemcsak a szocializmus, hanem egyéb természetű, nyomukban közömbösséget, elkedvetlenedést, esüggédést és bizalmatlanságot keltő áramlatok hideg szele söpör végig országokon, a nemzeti feladatok egyik legfontosabbika. És azért szívből üdvözlöm hazánk főiskolai ifjúságát böles elhatározásában, hogy az e téren való munkálkodásban is, az őt megillető részt igénybe akarja venni.

Az University Extension keretében ily irányu működésének különösen tág és hiszem, hogy hálás tér fog nyílni. A ki a fennállásának 25 éves évfordulóját ünneplő kolozsvári Egyetemi Kör czéltudatos akcióját ismeri, a ki közlönyét lapozgatta, tanúságot tehet arról, hogy lelkes ifjúságunk a célt, melyet elérni törekszik, alaposan szemügyre vette, hogy a befolyást gyakorló tényezők természetét lelkiismeretesen tanulmányozza, sőt csak az inémt már gyakorlati kísérletet is tett, a melynek sikeréből bizalmat meríthet kiindulásának helyes irányára és eredményességére nézve.”

Szvacsina Géza polgármester lelkes beszédében pedig így szól: „A magyar tanuló ifjúságnak minden ügye a haza ügye. Az ország lelkes ifjúságának az ünnepe, az egész ország ünnepe. És a kolozsvári egyetemi kör jubileumi ünnepe, Kolozsvár városának is örömunnepe.” És tovább azt mondta: „Sok nemes törekvés, ambíció, lelkes gondolat, mik az ifjúság lelkét átjárják, van az

EK. 25 éves történetéhez fűzve és ha keresnők, megtalálnók, hogy számos szép és hasznos eszme, a mi e 25 év alatt a társadalmi és közéletben megvalósult, talán ott abban a kis körben fogmozott meg valamelyik ifju agyában, ki most már a közélet kifuradt, vagy még küzdő harczoza.”

Kell-e elismerőbb, lelkesítőbb nyilatkozat a kolozsvári egyetemi ifjúságára nézve, mint e két kiváló férfiúnak fentebb idézett szavai? Azt hisszük: nem.

A kik folyton hangoztatták, hogy az ifjúság nem érdemes a társadalom nagyobb foku támogatására, azok is belátták ezek után, hogy igen is érdemes, s hogy igenis igaz van Kolozsvár érdemes polgármesterének, ki azt mondá: „A kolozsvári tud. egyetem, az ő hazafias ifjúságával, nem oly intézete Kolozsvár városának, a melynek becsét a forgalmi és gazdasági előnyök mérlegelése szerint szokták értékelni, hanem ez egy hazafias és kulturális beccsel bíró drága depositum.

A kolozsvári egyetemi ifjúság is, különösen annak ez idei tisztikara ily nyilatkozatok után, ha továbbra is megmarad a komoly munka terén, elmondhatja magáról, mit Horatius mondott ódái könyvének befejezésekor: „Exegi monumentum aere perennius!”

Bíró Lajos.

Gazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1899. évi június hó 10-én.

(A földmívelésügyi m. kir. miniszterhez a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján.)

Junius hó első harmadában országszerte szárazabb s hűvös szeles időjárás uralkodott; kisebb csapadékokban sem volt azonban hiány, sőt néhol a havasokon erősen havazott s ennek folytán, de az itt-ott előfordult kisebb mérvű jégeszések következtében is a levegő általában annyira lehült, hogy az ország nagy részében, különösen a keleti vármegyékben reggelienként főkéj junius hó 8—9, 10, 11, 12 és 13-án erősebb deret is észlelték, a minek káros hatását leginkább az érzékenyebb kerti növények, kukorica és burgonya érezték meg.

Hasznára vált azonban a hűvös és szeles időjárás a buzának és rozsnek, kivételt csupán az erdőlyrészi vármegyék képeznek, a hol egyes helyeken a folyton tartó szárazság miatt máris hanyatlanak az ősziek s részben a tavaszik is.

A multkoriban megdőlt vetéseknek jelentékeny része vagy kiegyenesedett, vagy pedig kőnyökököt kapott.

A rozs is többnyire javult, kevésbbé azonban az árpa és zab, a melyekre a keleti és nyugoti részekben a hűvös, szeles és deres időjárás nem volt alkalmas. Néhol ugy az árpa, mint a zab hanyatlott.

A kukorica és gumós növények meglehetősen gyarapodtak, kivéve azokat a részeket, a hol dér volt.

A búzából a vetések mai állásából következtetve az ország tulnyomó részében közepes termés várható, a mennyiben országos átlagban és kat. holdankint a remélhető termés mintegy 7 métermázsára, összesen tehát 5,515.000 kat. holdon körülbelül 38,5 millió métermázsára becsülhető. A mult évben közel 35 millió métermázsza buza termett.

A rozs és kétszeres területe 1,841.000 kat. holdra becsülhető; a rozs vetések is többnyire javultak.

Országos átlagban és kat. holdankint tehát 6—6,5 métermázsza termés várható. A

bevetett területet 1,841.000 kath. holdra becsülve a remélhető ősztérmet 11—12 millió métermázsára tehető. A mult évben közel 12 millió métermázsza rozs termett. Minthogy a rozs már az Alföldön zsendül, remélhetőleg aratása rövid idő múlva megindul.

Hova épüljön az unitárius gymnasium?

Vettük az alábbi sorokat s ajánljuk az intézők figyelmébe:

Tek. Szerkesztőség! Nagygyönyörűséggel olvastam azt a hirt, mely szerint az erdőlyrészi unitárius vallás közönség a magyar kultúra terén újabb akciójáról ad jelt azal, hogy impozáns hajlékot emel kolozsvári gimnáziumának. Az Ellenzék mult hétfőn megjelent számának hire szerint, az új épület 68 méter utca vonalban, 62 méter szélességben épül tehát 1058 négyyszögölnyi területet foglal el. A telek kisajátítás került a közlemény adatai szerint 150 ezer frtba, az épület maga pedig 350 ezer frtba.

Egy millió koronába kerülő csarnok lesz itt a tudományoknak.

Impozáns és lelkesítő dolog ez, mely még minaket idékelt unitárius híveket is büszkeséggel és örömmel tölt el.

Az én örömem azonban, a mint egy kissé kalkulálni kezdtem, nagyon alá szállt s nem tehetem, hogy okát ne adjam ennek.

Bármilyen impozáns lesz is az az épület, melyet négyyszögbe beépítenek sűrű házak közé, 1058 négyyszögöl nagyságu telket én nem tartok közegészségügyi szempontból elégségesnek arra, hogy e telek udvarán 5—600 elemi és gimnáziumi növendék testi fejlődésének elég levegőt találjon.

Pénzügyi szempontból pedig határozottan károsnak tartom az iskolára nézve azt, hogy ide építkezzen.

Hiszen a főtértől néhány száz méternyi távra a szélrózsa több irányában találunk Kolozsvárt olyan alkalmas területeket, a hol nem 150 ezer, hanem 50 ezer frtért, tehát a kiadott összeg egy harmadéért kapnak nem ezer négyyszögölcséket, mely még labdajátéktérletnek sem elég nagy, hanem 5—10 holdas területet, a hol az épület kényelmes elhelyezése mellett tágas labdázó és tornázó, játszó tér lesz.

Az iskolai növendékek jobban fejlődhetnek s a testi fejlődéssel arányban növekedni fog az unitárius vallás közönség hatalma és a közéletre áldásos befolyása.

Az iskola 100 ezer frtot takarítana meg az előnyös cserével.

E tőkének 5000 forintot meghaladó jövedelméből ötven szegény tanulóknak lehetne fejenként havi 10 frt-jával számított egyszékes kosztot adni és így a cipzón kívül még a legszegényebb tanulók is egészséges táplálékhoz jutathának.

Gondolkozzék az unitárius vallásközönség az elmondottak felett, s mielőtt elhamarkodnák az építést, a tárgyat ilyen néző pontból is meg kell szemlélni, mert a 350 ezer frtba kerülő épületet, ha elkészül, bajos lesz eltölteni.

Ugy tudom, területet ma, akár a két víz közti részekben, akár a közép, vagy magyar-utca, vagy a torda-utca felőli helyeken találni még mindig lehet.

Vidéki városok gimnáziumai a belvárosban levő épületeiket felhagyják, s nagy anyagi áldozattal építkeznek egészségesebb levegőjű tágasabb, külső területeken. Annál könnyebb ez most a kolozsvári unitárius gimnáziumnak, melynél az épület felállítására, a pénz rendelkezésére áll.

Az, hogy a tanár uraknak esetleg távolabb kell lakásaikról az iskolához sétálni, ok nem lehet, mert az állami tanítóképző és felsőbb leányiskola, s az orvosi klinikák mind jókora távolságra épültek a főtértől.

Azt hiszem, felszólalásommal nem késsem még el, miután még eddig nem bontottak sem a magyar-utcai területen egy épületet sem. A telken tehát még lehet változtatni.

Kiváló tisztelettel
Egy unitárius.

A fentebbi sorok több szempontból mutatnak előnyöket a gymnasiumra nézve, 1. Százezer frt megtakarítás, ami nem megvetendő. 2. Egészségesebb, a tanulók fejlődésére jobb, tágas telek kérdése, mely a mai lapokban megjelent miniszteri rendelet követelményének is megfelelne. E rendelet 200 méter hosszu és 100 m. széles játszótér-t ír elő.

Tanügy.

A székely-földvári állami el. iskolában az 1898—99-ik tanévi évvizára vizsga f. hó 11-én tartott igen szép eredménnyel és nagy közönség jelenlétében. Az iskolába járó 175 tanuló közül 135 román, kiket örm volt hallgani, oly ügyesen feleltek magyar nyelven minden tárgyból.

A vizsgán elnökölt Mélt. gróf Zichy István isk. gondn. elnök ur, ki egyuttal a legbüzsőbb támogatója is ez iskolának.

A jó tanulók megjutalmazására a következő adományok folytak be: 1. Gróf Zichy István 10 frt. 2. Az Erköles-nemestől Egyesület és Olvasó köről 10 frt. 3. özv. Zudor Károlynétől 2 frt. 4. Donhoffer József máv. áll. főnöktől 3 frt. 5. Mohay Kálmántól 1 frt. 6. Mohay Akostól 1 frt. 7. Demeter Zsigmond ref. paptól 1 frt. 8. Thuróczy Erzsi tanítónőtől 1 frt., összesen 29 frt., mely összeg a vizsga végén ki is osztott a jó gyermekeknek.

Köszönet ez uton is a szives adakozóknak!
Bartha Géza.

Vizsgálatok. A kolozsvári róm. kath. főgymnásiumban a magánvizsgálatok írásbeli része jun. hó 20., szóbeli része jun. 21. tartatik. Az érettségi szóbeli vizsgálatok pedig jun. hó 17, 19 és 20. napján tartatnak meg. Az igazgatóság. Kolozsvár, 1899 jun. hó 14. az igazgató helyett Lóky Béla, jegyző

A bánffy-hunyadi állami és községi iskolában, melyel Kolozs megye legnépesebb, virágzó tanintézei, a nyilvános évvizára vizsgálatok e hó 14-től 25-ig tartatnak, mely idő alatt az állami iskolák tanulóinak raj. és nő-kézmunka kiállítás mellett, az iparos tanoncok és segítők kézmunkáiból is kiállítás rendeztetik.

A magántanulók magánvizsgálatai az ottani áll. felső leányiskolában f. hó 26-ára, az áll. polgári fiu iskolában pedig f. hó 27-ére vannak kitűzve.

Évvizára vizsgálatok. Pata jun. 11. Ugy történt most is, mint egy évvel ezelőtt: az állami iskola növendékei letették a vizsgát, azzal a különbséggel, hogy most a már felépült szép iskola termében vezette s tanfelügyelőnk Szentpétery Endre, kit örömmel szoktunk fogadni, s kitől szomoruan bucsuzunk. — Egy tanítóval is többet láttunk: a gör. kath. lelkész kérdezett hittant az idejáró román gyermekektől.

Tágas a terem, de szűk képe a nagyszámu hallgatóság, kik közt jókora contingens képeztek román testvéreink, s nem egy ilyen ajku apa szeme csillogott fel gyermeke jó feleletére. — Anyai bizonyos, hogy nem volt lehangoló kép, annyival inkább nem, mert bizony nem néztek elragadtatással az állami iskola fundamentumának letételét. Hanem már most: Éljen a testvériség! No, meg a közoktatásügyi miniszternek sem kívánunk ros-zat.

Igazán nem tudom, gyönyörködhetünk volna e még most e szép képen, ha nem rendel nekünk az egy nemesen gondolkozó urnót, özv. Petrichevich Horváth Gáborné személyében, ki az iskola felépüléséig helyett adott, s mint a legnagyobb birtokos, legnagyobb jötevő is volt. Jelenleg sem feledkezett meg a tanulókról, s 3 frtot ajándékozott azok megjutalmazására.

De hogy a vizsgára visszatérjek: annak is

vége lett, mint mindennek a világon és a kicsinyek számára, a nagy ijedség után, elérkezett a nagy öröm: rázendítette a cigány. Az apró figurák között lassankint nagyböbök kezdtek feltűnedezni, s egyszer csak arról győződött meg a szem, hogy az egész terem megtelt apró, forgó, jökedvű, kis és nagy párokkal. Városiasan ezt így imák le: a vizsgát tánczvigalom fejezte be.

Nekem pedig, kinek sok X. nyomja a válmamat, a tánczókat csak nézve volt időm elábrándozni egy gyémánt bányáról, mely képessé tenné az államot, a tanítóknak érdemük szerinti megjutalmazására.

Még csak azt említem meg, hogy a fenn említett urnón kívül az írt czélra adakoztak még: Kiss Péter 1 frtot, özv. T. Kiss Jánosné 50 krt., Bota László 50, Pozsár Pompejus 50, Onass Aurél, 50, X. 50, Dani Gergely 30 és Kepecs Bernát 20 krt.

SZÍNHÁZ.

Klenovics György Budapest.

Klenovics György, ki több éven át volt a kolozsvári Nemzeti Színház hősszerelmese, két estén vendégszerepelt Budapesten a Fővárosi Nyári Színházban. A kolozsvári színház egykori kedvelt tagja, kinek mi is sok szép sikerét jegyeztük fel, hétfőn Ohnet *Vasgyáros*-ában, kedden Schiller *Ármány és szerelem* című darabjában lépett fel. Klenovics fellépéséi szép sikerrel jártak. A fővárosi lapok is mind elismeréssel szóltak róla. Klenovics Györgyöt tulajdonképen a Nemzeti Színházban akarták fölléptetni pár próbajátékra, de mivel kifogytak az időből, azért lépett fel a Fővárosi Nyári Színházban, a hol mindkét előadást végignézte *Festetics* Andor gróf, a Nemzeti Színház igazgatója.

Mulatság.

A Kolozsvári Dalkör mulatsága. A Kolozsvári Dalkör, mely már annyi kellemes mulatságot, kedves szórakozást szerzett a közönségnek, július hó 2-án a Jegenye-fürdőn részben saját tőkéje, részben pedig az egeresi áll. faiskola. javára mulatságot rendez, mely az eddigi jóhírű mulatságain nem fog hátrább állani sőt föltl is mulja azokat. A rendezőség tagjait Kolozs megye tisztikarán kívül a vidék előkelő fiatal emberei képezik, kik nagyban fáradoznak a mulatság sikerén. A meghívókat a napokban fogják szétküldeni.

Ők mennek...

Mikor hideg, nyomasztó tél után megjelenik az első fecske, vagy golya: bizton lehet tudni, hogy itt van a tavasz.

Mikor pedig a szépen feldiszlített termekben elhangzik az utolsó vizsgai felelet is, s a diáksereg vigan, szomorkodva tiz vissza a szülői házhoz, s elbeszéli kiki tiz hónapban át szerzett tapasztalatait, elményeit: naptár nélkül is mindenki tudja, hogy itt van a nyár.

Már napok óta hullámkzik az utcázkon a vadonat új ruhába bujtatott mindkét nembeli ifjúság s már egy része átvese a vizsgálatok izgalmas jelenetét, várva-várja a percet, midőn ujra megpillanthatja a kis udvart, melynek minden egyes tárgya egy mesés, gazdag mult édes emléket idézi fel az emlékezetbe, s melynek zugaiban oly szép jövőről szólt a gyermeki képzelődés az ábrándok édes, titkos szálait.

Az apa, anya tárt karokkal várja beczégetett, tiz hónapban át nem látott kedves gyermekét s a viszontlátás öröme könnyeket csal a szemekbe, szótlanul lesz a csevegő ajak s elcsattan a viszontlátás csókja.

A testvérek kicsiny hada is előszalad, tágra nyitott szemekkel bálul e szokatlan sürgős-forgás fölött s mintha nem is az édes testvérek érkezett volna meg, csak bálul, csak csodálkozik. Hja!

— Nem, válaszolá a grófné remegő ajakkal; az ő atyja meghalt.

— Ha élne, előbb az ő beleegyezését kellett volna megnyernem, hogy a gyermekért valamit tehessen. Tehát Holmes Janeon kívül nincs más rokona?

Lady Lulworth reám nézett, a mint válaszolt.

— Nem hallottam, hogy Jane valakiről beszélt volna. Légy meggyőződve, hogy az általd ajánlott intézkedések helyesek lesznek. Kétségtelen, hogy Jane meg lesz elégedve és boldognak fogja érezni magát.

A gróf távozott és én ismét egyedül maradtam Lady Lulworthal.

Egy év múlva egy reggel felmentem a nagy házhoz. Ez időre már megszoktam annak a nagyszerűségét és teljesen otthon éreztem magamat azokban a szobákban, hol egykor ámulat fogott el azoknak a látására. Oh, mennyire szerettem Lady Lulworthot! Voltak idők, midőn selyem ruhájának a lágy suhogása vagy hangjának az édes csengése remegésbe hozott. Az egész szívem és lelkelem az övé volt; imádtam őt. Gyönyörűségem és büszkeségem volt vele lenni.

Egy reggel, júliusnak egy verőfényes napján, ő ladsága értem küldött, azt izenve, hogy könyveket hozott Londonból, gyermekeknek való könyveket és szeretné azokat nekem megmutatni.

— Tényleg Gábiél — mondá — némelyiket azok közül neked hoztam. Lady Maynak rendelttem egy csomót; de te válsz ki magadnak azokat, melyek neked legjobban tetszenek.

A grófné jelenlétében soha sem éreztem félelmet vagy bátoratlanságot; mindig azt mondtam neki, a mi éppen a nyelvemre jött és most azt kérdeztem tőle —

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1899. Junius 15.

Hilary.

— A „Törisek és narancsvirágok“ szerzőjétől. —

Angolból fordította: **AMICA.**

XVIII.

(Folytatás.)

(30)

— Godfrid, — mondá vidám mosolylyal. Érted küldtem, hogy halljad ezeket a verseket. Én olvastam, hogy a kis Mozart hét éves korában nem csak a legnehezebb kottákat tudta első látásra játszani, de a legbájosabb melodákat komponálta. Ha erről a kis zeneszerzőről hiteles adataink nem volnának, nem tudnám elhinni, hogy ez a gyermek ezeket a verseket saját maga írta. Hallgasd meg ezt az egyet: „A mit a barátka a galagonya bokron énekelt.”

Elofvasta és oh, az ő édes hangja mily széppé tette az én szegény kis versemet!

Alig ösmertem meg és könnyűek jöttek a szemeimbe. Lehetséges volt-e, hogy azokat a sorokat én írtam? Lady Lulworth letette a dalt és gyöngéd mosolylyal nézett a férjére.

— Godfrid, ez a gyermek lángész! — Ismétetem, hogy lángész! Ő született poéta.

— Igen, — válaszolá a gróf, — az kétségtelen. De Hilary, mennyire örülsz azon.

Lady Lulworth levette rólam a tekintetét. — Ugy érzem magamat — mondá, — mint a ki egy nagyon ritka és drága követ fedezett fel. Hallottál-e valaha — egy nyolcz éves gyermekről szebbet, mint a milyennek ezek a sorok?

— Annyi bizonyos, hogy érzéstéljesek,

— válaszolá a gróf elgondolkozva, pár pillanat múlva azt tevő utána: Van Holmes Janenak valami vagyonja? Ugy veszem észre, hogy a gyermeket nagyon csinosan öltözteti.

— A fiu számára van pénze, azt hiszem, hogy maradt reá annyi, a miből eltarthatja és neveltetheti.

— Te érdeklődni látszol a kis fiu iránt, — folytató a gróf, szeretnéd, ha a neveltetését magamra vállalnám?

Lady Lulworth hallgatott néhány perczig: aztán azt mondá —

— Legyen ugy, a hogy neked tetszik. Nagy szivesség volna tőled, de —

— Mit de, Hilary?

— Godfrid, ez tulságos szivességnek látszik tőled. Én azt gondolom, hogy Holmes Janenak van egy kevés pénze. Nem szükséges, hogy minden költséget te fedezd.

— Az ő pénze nem lenne elég és ugy látszik, hogy ez a kis ember megérdemli, hogy első osztályu nevelést kapjon. Engedd, hogy Rughejba és Oxfordba menjen. Aztán meglátjuk, hogy a kis poéta mennyire viszi.

Lady Lulworth a férjéhez ment és a két karjával áttölte a nyakát. Lord Lulworth hízlelgeve érezte magát és örülni látszott, hogy örömet okozott és láttam, hogy mennyire szerette a feleségét.

— Godfrid, te nagyon jó vagy, — nagyon nemes — mondá. De kétszer is meg kell gondolnod, mielőtt ezt tennéd. Ha első osztályu nevelésben reszesíted, nem lesz kedve a déli kapus lakba visszamenni.

Lady Lulworth nyugodtan beszélt; de valami ösztön azt mondta nekem, hogy a szíve nagy lelki felindulástól dobogott.

— Sok mindent meg kell gondolni, — folytató. — Jobb körben mozogva, barátokra lenne szüksége.

— Nem lenne semmi baja, — mondá

a gróf. Természetes, hogy minden szüendejét nem tölthetné a déli kapuslakban; de utazhatna és néha meglátogathatna minket. — És mihielyt elég idős és képzett lesz arra, egy olyan hivatalt szerez a számára, a melyeneket a hozzám hasonló emberek mindig könnyen kaphatnak.

— Godfrid, te megtennéd ezt? Igazán megtennéd? Oh, milyen jó vagy!

— Hilary, én mindent megtennék a te kedvéért. Nekünk nincsenek gyermekeink; de ha ez a fiu neked tetszik, csak boldognak fogom érezni magamat, ha a jólétét érdeklődésem által előmozdíthatom. Mi az, Hilary édesem, könyveket látok a szemidben!

— A te nagy jószágodért, édes férjem, — válaszolá. Hozzad hasonló nemes férfival soha sem találkoztam.

— És saját magamért reményilem, hogy ezután sem találkozol, — mondá a gróf — mert ugy találnád szeretni, a hogy engem szeretsz.

— Az soha sem történhetne, — válaszolá a grófné; de Godfrid, én nagyon hálás vagyok irántad. Jane hűséges cselédünk volt, rajta segítve, nekem kellemes dolgot cselekszl. Hogy fog örülni! Holnap felkeresem és megmondom neki a gyermekekre vonatkozó szándékaidat.

— Drágám, örülök, hogy neked örömet szereztem, — mondá a gróf. Legfőbb vágyam az életben, hogy téged boldoggá tegyelek és ha e gyermek iránt tanusított szivességem tetszik neked, biztosítalak, hogy ettől a kis embertől nem fogom a szives jóakaratomat megvonni.

De, ámbár fiatal gyermek voltam, éreztem, hogy a grófné nem azért pazarolta rám a szeretetét és szivességét, mert egy hűség cselédjének a gyermeke voltam, valami különös benső ösztön azt mondta nekem, hogy annak egészen más oka volt.

tíz hónapja, hogy elment szegényke s azóta tán el is feledték őt a kúcsiny testvérek. De őse-barátokoznak, összecsofolják egyik a más, s aztán szent a békesség. Előhozza kiki a játékszerét, megmutogatja a messziről hazajött testvérek s elkezdnek játszani.

A hazatért kis testvér is egész őtiho-niasan kezdi magát érezni, gyűgyögő kis testvérei között s hozzálat ő is a játékhöz s feledve lesznek a könyvek, a melyek tíz hónap alatt annyi kint, annyi gyötrelmet okoztak.

Mindnyájan harmoniába olvadnak össze; majd megered pízi nyelvük s mesélnek egymásnak szépeket, rózsásakat . . .

A szülők pedig boldogan, csendes melá-nkholiával szemlélik a játszadozó kis sereget, melybe annyi édes reményük megvalósulását helyezik.

Kolozsvárt a nyár első hirnökei a tanító-nóképző intézet növendékei. Valóban pusztá lett a Pusztá-utca. Utolsó csendült a tanítónóképző csemettyűje s elhaló hangjába annyi kis leányak öröm-nyalvága s annyi filozofetnek kesergő so-haja rivalgott bele. Előemléket az óráközben oly zajos terem s elötsötölt a hálósobák halvány mécsesének világa is, mely mellett annyi ifjú epedő szív merengett el holdvilágos esteiken, szem-lélve az ablakból a közelben tovafutó kis Szamos-nak tükrében a csilágok ezreit. Szegény falak, ha szólni tudnának, mennyi tündér meséről, mennyi édes ábrándról beszélnétek, melyeket tíz hónap hona s hol elebb még utóéletetlen csevegés és bucsuzódás folyt, ott most a tücsök ülő gyözel-mes diadalát. Bezárult Alma mater kapuja s az eddig zajos utca is oly kihalt, oly csendes . . .

Csak egy filozofet bolyong ott, bizonyo-san utat tévesztett, mert hiszen őkt ott várják az állomásnál azt a boldog perczet, midőn már ónagysága többé nem örkődik feléjük, midőn mint a kalitkából kiszabadult madár, szabadon lélegz-hetnek.

Megerkezett . . . kiáltják mindnyájan s aztán megkezdődik a bucsuzódás. Csók csókól ér.

Az ifjak búszke hada, mely teljes számban kivonult ez alkalomból, nézi a kedves lát-rányt.

Még csak néhány percz s vége a mesébe illő jelenetnek. Megszólal a vasutas csemettyűje s a látványosság eltűnik. A kedves had még egyszer bucsut vesz szeretett igazgatónjától s aztán felszál a vonatra. Az ifjak könnyes szem-ekkel tekintnek fel a vonatra s alig intenek ők is egy „Istenhozzád!” a távozónak, már robog a vonat Apahida felé.

B. L.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, június 15.

Tizforintos buza. Az ame-rikai Egyesült Államok kormánya most tette közzé az amerikai vetések állá-sáról szóló hivatalos jelentést, mely meglehetősen kedvezőtlen képet nyújt a tengerentúl várható buzaaratásról. A jelentés szerint ugyanis az őszi buza állása különösen rossz, a mennyiben június 1-én 67-3 százaléka tehető, a mi május elseje óta 8—9 és a tavalyi álláshoz képest 23 és félszázalékos ha-nyatlást jelent. A tavalyi buza vetések 9 és fél százalékkal állanak kedvezőt-lenebbül, mint a múlt évben. Ez ada-tok alapján az Unió összes buza termé-sét 567 millió bushelre teszik, holott tavaly több mint 612 bushel volt a ter-més. Noha e hivatalos jelentést az amerikai tőzsdéken pesszimiztikusnak tartották, Budapesten a hangulat mind-járt a tegnapielőtti tőzsde megnyitásokor igen szilárd volt és az októberi buza 9 forintig emelkedett, ámbár később is-mét kissé hanyatlott. A készbuza ára lassabban, de folyton emelkedik és már egy tétel tiszavidéki 80 klgmmos buzaért 10 forintos ár fizettek.

Kenessey Béla, a kolozsvári ev. ref. theologiai fakultás igazgatója Budapestre utazott, hogy az ev. ref. konvetnek tegnap megkezdett ülésén részt vegyen. Kenessey Béla a konvent egyik legfontosabb szakos-ztályának, a kongrua bizottságnak az előadója, ki már az eddigi üléseken is feltűnt nagy szabású és a kérdés minden részletét alapo-san megvilágító előadásával. Kenessey a teg-napi ülésen már referált is a lelkeszi kon-grua ügyének egyes részletkérdéseiről.

A polgármester akciója. Ert-hető meglepéssel adunk hírt Szvacina Géza polgármester urnak azon tényéről, hogy a Szentegyház-utczában előforduló építkezési rendellenességeket felpanaszoló czikkünk ol-vasása után azonnal a személyes közbelé-pésre határozta magát. A polgármester ur ugyanis tegnap kora reggel már megjelent a Szentegyház-utczában és személyesen intéz-kedett a iránt, hogy az utczára rakott építési anyagok, állványok és förmelések onnan el-távolíttassanak. Sajnos tapasztaltjuk, hogy az illető építőmesterek a polgármester meg-hagyására sem igyekeznek az állapotokon segí-teni, a mennyiben ma is ott állunk, a hol az-eleőt, t. i. az utca tele van építési anyagokkal s a közlekedés egyáltalán nem vált szába-dább, de most már mégis van reménye e szernesetlen utca lakóinak, hogy a pol-gármester személyes akcióba lépésének az eredménye csak nem fog elmaradni. A mi bizony nagyon is kíváncsok.

Uj tanítónő. Kolozsvár város mil-leniumi elemi iskolájának rendszeresített sé-gédtanítónő állást az iskolának tegnap dél-után tartott ülésén töltötték be. A 23 pályázó

közül az iskolaszék szavazat többséggel **Móritz Irma** okleveles tanítónőt választotta meg. Móritz Irma, özv. Móritz Istvánné leánya, kolozsvári születésű nő, s a helyi tanítónő képző intézetnek volt egyik legjelesebb nö-vendéke, ki k két év előtt nyert tanítónői oklevelet, kitünően letett vizsgálatai alapján. Kolozsvár iskolája az új tanítónőben minden tekintetben jeles tanerőt nyert.

— Vásár. A most lefolyt országos vásárkor eladatott 5 drb. juh, 163 drb. borju, 310 drb. 16, 1100 drb. szarvasmarha, 38 drb. sertés és 17 drb. malacz.

— Czece tábornok meglátoga-tása ügyében megindított akcióra ismét egy szép levelet írt szerkesztőségünk a keleti utazási vállalatok intézője, Propper N. János igazgató. Levelében értesít, hogy a kolozsvári „Ellenzék”-ben megjelent közle-mények nyomán tudomást vettek a szabad-ságrt rajongó magyar nép készülődéséről a számkivetésben élő szabadsághős meglátoga-tására a külföldön francia, angol, olasz, spanyol nyelven megjelenő lapok is.

Leírja az utasok kényelmét a hajón, felemlíti, hogy most már a szerencsétlensé-gek a minimumra vannak leszállítva a tech-nika előre haladottsága folytán. A tengeren fejte-mült betegségektől nincs mit félni, hisz sok év statisztikája bizonyítja, hogy az angol orvosok még az ideg és gyomor bajos bete-geket is hosszabb tengeri utazásra küldik. Hosszu évek statisztikája bizonyítja, hogy ezek 75%-a teljesen felépülve ér haza, a többiek baja is enyhülést nyer, a tengeri uton.

Mikor nálunk a kánikulai hőség köze-ledik, akkor Argentínában leghűvösebb az idő, hasonlatos a mi tavaszunkhoz. Tart ez június elejétől szeptember végéig.

Proppernek öt oldalra terjedő tanulsá-gos és szép levelét sajnálatunkra teljes szö-vegében nem közölhetjük. Azonban az ut iránt érdeklődők szerkesztőségünkben meg-tekintethik.

— Vasvári Pál halála évfor-dulója. A jövő hó 6-án lesz 50 éve annak, hogy a szabadságharc fiatal Demosthenese, Vasvári Pál őrnagy a gyalui havasokon, az oláh martalócokkal folytatott ádáz küde-lemben, jobbára fiatal debreczeni tanulókból állott Rákóczy szabad csapatának élén, hősi halált szenvedett. Halála részletei és körülményeire tartozó történeti adatokat összegyűjtötte a kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum s azt a Történelmi Lapok-ban közzé is tette. E gyűjtést a közel öt évtizeden át a Funtinelli tüköztől és Pe-tőfi haláláról megjelent adalékok pontos számba vétele, a leírások egybe állítása; az tüköztől megmenekült s még élő egének kikutatása mellett 1892-től kezdve az évfor-dulók alkalmával a helyszínre tett több ki-rándulással foganatosította. „Vasvári Kör” ezim alatt társaságot alakított, a melynek fel-adata volt a hősnek emlék oszlopot emelni. Ez évforduló küszöbén most imét felszínre hozza az ereklye muzeum a fiatal szabadsághős emlékezetét.

Az idén egy szép ünnepélyt terveznek a Vasvári eleste helyén. E kirán-dulás és ünnepély rendezésében a kolozsvári Egyetemi Kör is tevékeny részt kíván venni és erre a testvér intézetek fiatalóságának fi-gyelmét is fel fogja hívni. Az ereklye muzeum-ban most folynak az előkészületi tervezge-tések. A kirándulásra nézve több oldalról az az óhajtat nyílnál, hogy a kolozsváriak részére a kirándulási terv Gyalu felé intéz-tessék, Bánffy-Hunyad felé leendő vissza térréssel. Gyalu felé ugyanis Hideszamos, Rekető, Marisel havasi községeken át lehet a csata színhelyére a Funtinellére jutni. Ez másfél napi járó ut kocsin, havasi szekeren, gyalog. A csatahelytől azután, a Bánffy-Hunyadi vasut állomásra 4 óráig tartó erdei székér uton lehet haladni. A szép kirándulás részleteiről, a mint azok meg lesznek álla-pítva, még írni fogunk. Megemlítjük, hogy az 1892—93. években a kirándulások résztvevői közül többen, köztük dr. Herrman Antal jeles ethnográfus is bejelentette részvételét. Az ünnepély jul. 9-én vasárnap lenne.

— Részvétírat Molnár Zsigmond családjához. A kolozsvári orsz. történelmi Erekye Muzeum Molnár Zsigmond 48—49-es honvédhadnagy és honvédegyleti jegyző Ma-rosvásárhelyt elhunytá alkalmából részvét-íratot intézett az elhunyt özvegyéhez, mely-ben kéri, hogy a család előtt is tomlá-csolja a muzeumi őszinte fájdalmát, mivel az elhunyt a muzeum megállapítása körül és a Történelmi Lapokban kifejtett munká-ságával sok és hasznos szolgálatot tett ugy a muzeumnak, mint az utókorak, mely érdemeiért a muzeum a milleniumi évben megtartott díszközgyűlésen tiszteletbeli tag-jává is megválasztotta.

— Fördői kedvezmények az E. K. E. tagoknak. Az Erdélyi Kárpát-Egye-sület tagjai részére a hazai fürdők nagy részében 15-től 50 százaléig terjedő ked-vezményt eszközölt ki. A kedvezményeket arczképes tagsági igazoló-jegy felmutatása mellett lehet igénybe venni. Kedvezményeket adtak: Borszék, Lajta-Pordány, Torda (50 százalék), Trencsén-Teplicza, Buziás, Algyógy, Csiz, Kolozs (50 sz.), Gyertyánliget, Várgede, Fenyháza, Dobsina, Visk-Váhegy, Kolop, Sztójka, Radna-Borberek, Siófok, Balaton-Almádi, Büdöskő, Taresa, Bazin.

— Szállítási kedvezmény ásvány-vizeinknek. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület

immár részben megvalósította az erdélyi ásványvitalajdonosoknak ama kérését, hogy szállítási kedvezményeket eszközöljön ki az erdélyi ásványvizek részére. A kereskedelem-ügyi miniszter az E. K. E. felterjesztett kéré-sére ugyanis 29233 sz. a. elrendelte, hogy a Beszterczéről, Galgóról, Szászrégenről, Kézdi-Vásárhelyről, Kovásznáról, és Székely-Udvar-helyről Budapestre szállítandó ásványvizek után kocsi és fuvarlevelekért legalább 5000 és 10.000 kl.-ért való díjfizetés mellett A. M. A. V. külön megállapított mérsékelt díjtételek számított. Az E. K. E. balneologiai szak-osztálya erről a kedvezményről köriratban értesítette az ásványvitalajdonosokat. Az érdekelteknek a kedvezményekről az E. K. E. titkari hivatala szívesen nyújt felvilágosítást.

— A Székely-egyesület a székely iskoláknak. A Budapesten székelő Székely-egyesület ez iskolai év végén körülbelül ezer válogatott ifjúsági tankönyvet ajándékozott székelyföldi népiskoláknak, Háromszék, Csik-és Udvarhely megyékében az illető tanfel-ügyelő által megnevezett 10—10 iskoláknak küldött könyveket, a marostordai és torda-aranyosi tanfelügyelők maguk küldötték szét. E könyv-adományon kívül nagyobb pénz-összeget is osztott ki a székelyföldi közép-iskolák szegénysorsu jó tanulói közt. Az egye-sület az összes székelyföldi középiskolák igazgatóit felkérte, hogy pályázatot hirdesse-nek az általa kitűzött jutalom- és ösztöndi-ka s a központi választmány legutóbbi ülésén az illető iskolák tanártestülete által jutalmazásra elsősorban fölterjesztett tanulók-nak adta a díjakat, s azokat már meg is kül-dötték a kitüntetett tanulóknak. Kaptak pe-dig 20—20 fnt jutalomdíjat: a csik-somlyói róm. kath. gimnáziumban Balint Alajos és Dávid Dénes, a székely-udvarhelyi állami fő-raáliskolában Bartos Sándor és Szőke Ger-gely, a székely-keresztúri unitárius gimnáziumban Rüdiger Géza és Bartók Endre, a marosvásárhelyi ref. főgimnáziumban Ilyés Géza és Nagy Géza, a tordai unitárius isko-lában Adorján Jenő és Gyulai Zoltán, a szé-kely-udvarhelyi róm. kath. gimnáziumban Her-man Jenő és Soó Domokos, a marosvásár-helyi róm. kath. gimnáziumban Székely Al-bert és Péterfi János; 15—15 fntot: a szé-kely-keresztúri állami tanítóképzőben Patak-falvi Zsigmond és Marosi Zsigmond. Továbbá 45—45 fnt fél konviktsi ösztöndíjat kap az 1899/900. tanévtől kezdve a székely-udvar-helyi ref. gimnáziumban Benke Andor és Fi-lep József, 35—35 fnt szintén fél konviktsi ösztöndíjat a sepsi-szentgyörgyi ref. Mikó-koloziumban Pap Árpád és Deák Gábor. A konviktsi díjakat az illetők a 6. osztály be-jelezéseig kapják, 20—20 fnt segítséget adott még az egyesület a sepsi-szentgyörgyi árva-fi szeretetháznak és a kézdívársárhelyi Er-zsébet árvanevelő intézetnek.

Ezenkívül vagy száz forint segítséget szavazott meg legutóbb felsőbb iskolában ta-nuló szegény székely ifjaknak az iskoláknak, nem is beszélve az apróbb 5—10 fntos segít-ségekről, mikben állandóan részesíti a Szé-kelyföldről Budapestre került iparos inasokat vagy szakiskolába járó tanulókat. A Székely-egyesület a jövőben még nagyobb mértékben kívánja istápolni a szegény székely tanulókat s épp azért kívánatos, hogy a székely megyék, hatóságok, községek és egyesek az egyesület tagjainak sorába lépjenek, ami nem is jár nagy megterheléssel, mert az új alapsza-bályok szerint, a tagsági díj öt forinttól három forintra szállítottat le. Az egyesületre vonatkozó bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az érdeklődőknek akár az elölők, Bedő Albert nyug. államtitkár (lakik: Bpest, Alkot-mány-u. 10), akár a titkár, Benedek Elek (Vö-rösmarty-utca 19).

— Szeszfűző tanfolyam. A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egye-sülete f. évi július 23-tól augusztus 5-éig be-vezérolag a „Köztelek” szeszfűző-tanfolyamot rendez, mezőgazdasági szeszgyárosok és szesz-fűző-kezelők részére. — A tanfolyam a szesz-gyártás és szeszadózás technikáját és általa-ban a szeszfűzéssel összefüggő minden ke-zelést fel fog ölelni.

A szeszgyártás terén oly újítások me-rültek fel, a melyeknek az érdekl. körökkel való közlésére s tudomásul hozatalára az ily tanfolyam kiválóan alkalmas, másrészt a kidolgozás alatt levő új szeszadó-törvényja-vaslat egy új aera kezdetét jelenti a mező-gazdasági szeszgyártás terén s ez a körülmény is indokolta teszi egy ily tanfolyam megtartását mindazoknak, a kik a szeszfűzéshez szükséges szakismereteket megszerezní óhajt-ják. Jelenkezési határidő: július hó 15-ike. Jelenkezések a „Magyar Mezőgazdasági Szesz-termelők Országos Egyesülete” titkari hiva-talához (Budapest „Köztelek”) küldendők be.

— Hármass gyilkosság. Borzalmas vérengzés vitt végbe — mint szegedi tudó-sítónk jelenti — a szegedi felső tanyákkal határos fegyőgházai tanyán Hevér Flóris parasztgazda! A harmincz éves, nős ember, a kit anyagi viszonyainak rosszra fordulás megzavart, vasárnap délután revolverrel agyonlőtte az édes anyját, a saját négy éves fiacskáját felvitte az istálló-padlásra s ott lölte le, azután saját maga ellen fordította fegyverét, a melynek lövése halálos volt. A rettenetes vérengzés nagy izgalmat okozott az egész környéken. A temetés óriási nép jelenlétében tegnap volt.

— Rigó Jancsi Tokióban. Rigó Janosi Chimay hercegnővel a Suez-esator-nán át Japánba, Tokióba utazott, hol állan-dóan letelepednek.

— Magyar bor nagykereskedők Amerikában. A csendes nagy Océán-nem sokára megzavarodik a magyar bor nagyke-reskedők vegyi műhelyének kifolyó csatornája következtében annyira, a mennyire az Engel promontori pinceszégek csatornája a szőke Duna vizét mesterségesen készült piros bor-ral, pirosra festette. E tavasz elején Karm Ignác pécsi bornyakereskedő, ki Kolozsvár közönségét is boldogította panecsol italaival,

a nyakába zuhanó itéletek elől Amerikába vitorlázott. E példát most, mint a „Pécsi Napló” írja, Radánovits Izszák kőbányai bor-nagykereskedő követte, a ki több bankot ká-rostolt titkos kirándulásával. Közegészségügyi szempontból mi is szívesen vennők, ha a megbüntett Krakkó hegyaljai borpancsoló Bürger Márton végleg szeretett volna kirán-dulni. Kiköltözhetnének a múlt évben meg-büntetett Goldstein Lipót, Engelmann Kál-mán stb. urak is, borkészítő társaikkal egye-temben. Távozásuk szőlőgazdaságunkat fel-lendítené, a közegészségügyi állapotainkat javítaná.

— Osztálysorsjáték. Az osztálysors-játék huzásán 10000 koronát nyert 67631.

3000 koronát nyert 17794.

2000 koronát nyert: 18505 43741

71934 65660.

1000 koronát nyert: 72892 48514

71934 27728 13078 48046.

500 koronát nyert: 76637 27020

17049 52795 12893 53594 34100 41076.

300 koronát nyertek: 71845 27887

53027 73634 95343 5139 72379 76160

45476 75037 61053 62038 17498 22671

48574 86251 74982 71998 14362 86710

62898 92628 36588 63012 70239 73421663

68575 21289 76928 52348 66647 55577

25260 66979.

— A Renz czirkusz vége. Egy bé-ci jelentés szerint a világhírű Renz czirkusz teljesen feloszlott. Már a múlt esztendőben eladta az öreg Renz Ernő 1842 óta fennálló czirkuszát, mert az „üzlet” már hanyatlott. Akkor Berlinben több czirkuszkedvelő tőke-pénzes megvásárolta a czirkuszhoz tartozó lovakat, kellekeket stb. és elhatározta, hogy a czirkuszt tovább folytatja; igazgatónak szerződötték Renz idősebbik fiát Ernőt, de ez sem tudott már boldogulni tovább. Leg-utóbb, a múlt héten, Brüsszelben a czirkusz fizetéseképtelenné lett és beszüntette egyszer-smindenkorra előadásait.

A dohányzás higieniája. La-queur strassburgi hírneves orvostanár legutóbb vaskos tanulmányt adott ki a dohányzás hi-gieniájáról. E szerint a legfontosabb a dohány élvezetében a mérséklet. Naponta körülbelül 25 gramm dohányt lehet ártalom nélkül el-szívni, ami tán öt középnyagású szivarnak felel meg. Érzékenyebb emberek szív működé-sére kisebb mennyiségű dohány is ártalmas lehet. Mindenesetre szerepet játszik a dohány minősége is, de az tévedés, ha valaki azt hi-szi, hogy a beföldi, ugynevezett könnyű do-hány teljesen ártalmatlan, mert ezeknél sokkal nagyobb a nikotin-tartalom mint a havanasziva-roknál. Sohasem volna szabad üres gyomorral dohányozni, legátalmatlanabb még a szivar közvetlenül az ebéd után. Nagyon az egészsége ellen cselekszik, aki reggeli előtt rágyújt s káros az a szokás is, hogy sokan közvetle-nül az ebéd előtt szivaroznak, hogy az étvá-gyát csilapítsák. Ha már nem birunk elenyé-álni a dohányzás vágyának, akkor vegyünk valami csekély táplálékot, mielőtt rágyújtunk darabka kétszersült vagy kis csokoládé is elég. A szivart nem szabad folyton a szájban tartani s legvégreé szívni.

— Borhamisítás. Borhamisítási ügy-ben figyelemre méltó határozatot hozott a minap a belügyminiszter. Kimondta tudmílík hogy a mesterséges bor készítésének vádjá bebizonyítothnak veendő, ha a borker-eskedő pinceszégekben oly mesterséges bort ta-láltak, a melynek beszerzését a kereskedő nem tudja igazolni. Alkalmat e határozat kimondására egy pásztói borkereskedőnek az ügye szolgáltatott, a ki a tárgyalás során beismerte, hogy nem felel meg a va-lóságának a községi fogyasztási- és italadó kezelőség előtt tett az a bejelentése, hogy részére 3320 liter bor érkezett. — A saját későbbi beismerése szerint be nem szállí-tott bormennyiségnek megfelelő kész-lelét tényleg megtalálták a pinceszékben, vagyis a pinceszében több bort találtak, mint a mennyinek beszerzését igazolni tudta; más-felől pedig a pinceszéből vett ötféle minta a budapesti állandó borvizsgáló szakértő bi-zottság véleménye szerint mesterséges bor-nak bizonyult.

— Kiadó szállások. Belmagyar-utca 47. sz. alatt, egy utcaiz lakás, mely áll 5 szo-bából, 2 előszobából, 2 fürlekből, konyha, ka-mara padlás és pinceszéből. Ára vízvezeteki és szemétdíjat is beleszámítva 650 fnt. Egy ud-vári lakás 3 szoba, konyha, kamara, pincze és padlással ára 250 fnt. Egy alkaloves szoba 120 fnt. Értekezhetni a nevezett ház emeletjén.

— Lakást keresek október 1-re, 5—6 szobával. Feltételek: világos, tiszta szobák; száraz falak; kert és külön udvar. Ajánlatokat e hónap 20-ig kérek. Címzem T. jegy alatt a kiadóban.

Gabona árak.

A mai hetivásáron a gabona árak a követ-kezők voltak:

Buza	métermázsánként	8 fnt 50 kr. 9
Rozs	"	6 " — 7 50
Zab	"	4 " 75 " 5
Árpa	"	5 " 50 " 6
Kukoricza	"	4 " 20 " 4 30

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Minisztertanács.

Budapest, jun 14.

Tegnap délután minisztertanács volt, a melyen az összes miniszterek,

gróf Széchenyi Manó kivételével, részt vettek.

A párisi események.

Páris, jun. 14.

Loubet elnöknek Poincaré-val ma dél-előtt volt tanácskozása alkalmával, Poincaré későbbre tartotta fön elhatározását. Poincaré este 6 órakor közli végleges választát Loubet elnökkel.

Óváczió Jókainak.

Budapest, június 15.

A Fővárosi Nyári Színházban teg-nap „Dalmá”-t, *Jókai* Mór rég nem adott darabját hozta színre *Makó* Lajos színigazgató kitünő előadásban.

Az előadáson jelen volt az ősz költő is, a kit nagy óvácziókban része-sített a publikum.

Az éljenzésnek, tapsnak vége hosz-sza nem volt, mire *Jókai felment a színpadra és onnan beszédet tartott az ifjúsághoz.*

Jókai előadás után kocsin akart távozni. Az ifjuság zajos éljenzés közt körül vette, kifogta lovait.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Egyedüli elismert kellemes ízű ter-mészetes hashajtó szer a

Ferencz József-

KESERÜVIZ,

a keserűvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai

szerint a világhírneke örvendő

Ferencz József-keserűviz

a keserűvizek tulajdonképeni képviselő-jének tekintendő, mert párállan egyen-letes, gyors és tartós hatása.

A nagy milleniumi éremmel egyedül kitüntetett

keserűvizforrás.

Kéretik csak **Ferencz József-keserűviz,** nem pedig budai, vagy egyéb elnevezésű haszná-lni. Kapható mindenütt.

(7—10) Az igazgatóság Budapesten.

Dreher Antal kőbányai serfőzde er-délyrészi főraktára Kolozsvárt.

Ó V Á S!

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy a n. é. közönség megtevesztése czéljából üres seres palackjainkat — melyeken még a **Dreher** vignetta rajta van — sokszor élvezhetetlen kottyalékkal tölti meg a concurrentia és mint **Dreher** sert árusítja. Kérjük tehát a n. é. közönséget, hogy nemcsak a védjegyes vignettákra, de különösen arra is méltóztassék figyelemmel lenni, hogy a dugóban a „**Dre-her**” stítesen kívül az itt látható védjegy is bé legyen sütvé.

Még azzal a kérelemmel fordulunk a n. é. közönséghez, kegyeskedjék a ser elfo-gyasztása után a palackokon levő vignettát letépni vagy áthuzni, illetve megsemmisíteni, mert csak is a n. é. közönség pártfogásával tudjuk megakadályozni a hamisításokat.

Kiváló tisztelettel

Bognár és Szántó

Dreher Antal kőbányai serfőzde erdélyrészi főraktára.

Véd-jegy.

Biasini Szállódában

ma és mindennap nemzetközi művészeti előadás.

Csakis elsőrangú művészek és művész-nők, különösen az

Hirdetések.

Sz. 836—1899.

545. 1—3.

Pályázat raktár-felügyelő állásra.

A nagyenyedi Bethlen-főiskolának, a város belterületén levő faraktárához, oly felügyelőre van szüksége, kinek az itt szükséges egyszerű számadások vezetésén kívül egyszemélyi a gyümölcsfa ültetésben, kezelésben, valamint egyszerű kertészeti munkákban is kellő jártassága van.

Fizetés: 300 frt, természetbeni lakás és kert.

Az alkalmazandó állása egyelőre ideiglenes, a véglegesítés csak kifogástalan szolgálat alapján fog történni, s véglegesítés esetén az illető ördőri szakvizsgát is tenni köteles.

A sajátkezűleg irt pályázati kérvény — életkort, fedhetlen erkölcsöt, kellő ismereteket, s a magyar és románnyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelve — folyó évi július 15-ig nyújtandók be alóli jog- és jószágigazgatóságnál.

Nagy-Enyed, 1899 június 15.

A Bethlen-főiskola jog- és jószágigazgatósága.

Sz. 4474—899

544. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hom. oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a székely-udvarhelyi székely-egyleti első takarékpénztár végrehajtónak Szolga József és társai végrehajtást szenvedők elleni 130 forint tőkekövetelés és járulék iránti végrehajtási ügyében a székely-udvarhelyi kir. törvényszék, (a h. oklándi kir. járásbíró) területén levő Homoród-Oklándon fekvő 242. sz. tjkvben foglalt A + 1828 hrsz. szántó 3 frt, a 237 sz. tjkvben foglalt A + 3688. hrsz. kaszáló 2 frt, Kovács Miklós jutaléka a 203 sz. tjkvben foglalt A + 2136 hrsz. szántó 1 forint, 2792 hrsz. szántó 3 frt, 5234 kaszáló 4 frt, 5235 hrsz. kaszáló 4 frt, 5226 hrsz. kaszáló 2 frt, 5227 hrsz. kaszáló 2 frt, 5228 hrsz. kaszáló 1 frt, 5219 hrsz. kaszáló 1 frt, 5230 hrsz. kaszáló 1 frt, 5261 hrsz. kaszáló 1 frt, Kovács Miklós jutaléka a 171. sz. tjkvben foglalt A + 387. hrsz. faház 160 frt, Kovács Miklós jutaléka a hom. oklándi 165 sz. tjkvben A + 1450 hrsz. szántó 1 frt, 1758 h sz. szántó 4 frt, 2759 hrsz. kaszáló 4 frt, 2760, 2761 hrsz. szántók 16 frt, Szolga István alsó jutaléka a hom. oklándi 16. sz. tjkvben foglalt A + 31 hrsz. kőház 160 frt, 32 hrsz. kert 14 forint, 292, kert 20 frt, 824 hrsz. szántó 45 frt, 888 hrsz. kaszáló 20 frt, 933 hrsz. kaszáló 12 frt, 951 hrsz. kaszáló 4 frt, 952 hrsz. kaszáló 7 frt, 960, 961 hrsz. kaszáló 16 frt, 1029 hrsz. szántó 14 frt, 1039 hrsz. kaszáló 4 frt, 1299 hrsz. szántó 25 frt, 1550 hrsz. szántó 4 frt, 1614 hrsz. szántó 4 frt, 1793 hrsz. kaszáló 2 frt, 2013 hrsz. kaszáló 6 frt, 2028. hrsz. szántó 12 frt, 2048. hrsz. szántó 2 frt, 2050 hrsz. szántó 9 forint, 2051 hrsz. szántó 1 frt, 2090. hrsz. szántó 5 frt, 2126 hrsz. szántó 6 frt, 2127 hrsz. szántó 3 frt, 2170 hrsz. szántó 2 frt, 2217. hrsz. szántó 13 frt, 2294 hrsz. szántó 8 frt, 2485. hrsz. szántó 13 frt, 2531 hrsz. kaszáló 14 frt, 2536 hrsz. kaszáló 12 frt, 2545. hrsz. kaszáló 54 frt, 2714 hrsz. szántó 8 frt, 2726 hrsz. szántó 4 frt, 2767 hrsz. szántó 15 frt, 2820, 2822 hrsz. kaszáló és legelő 2 frt, 2846 hrsz. szántó 40 forint, 2914. hrsz. szántó 2 frt, 2952, 2953 hrsz. kaszáló és legelő 1 frt, 2958. hrsz. kaszáló 6 frt, 3055 hrsz. szántó 3 frt, 3142 hrsz. 5 frt, 3519 hrsz. kaszáló 2 frt, 3650 hrsz. kaszáló 4 frt, 3764 hrsz. kaszáló 18 frt, 4032 hrsz. szántó 2 frt, 4033 hrsz. szántó 13 frt, 4252 hrsz. szántó 30 frt, 4301 hrsz. szántó 3 frt, 4305 hrsz. szántó 21 frt, 4385. 4386 hrsz. szántó 23 frt, 4683. 4684 hr. szántó 5 frt, 4687 hrsz. szántó 1 forint, 4756. hrsz. szántó 2 frt, 4782 hrsz. szántó 2 frt, 4787 hrsz. szántó 10 frt, 3007 hrsz. szántó 21 frt, 5232. hrsz. legelő 3 frt, 5398 hrsz. szántó 6 frt, 5636 hrsz. szántó 1 frt, 5668 hrsz. szántó 1 frt, 6002 hrsz. szántó 1 frt, 6043 hrsz. szántó 2 frt, 6137, 6138 hrsz. kaszáló 2 frt

Kovács Miklós jutaléka a h. oklándi 17. sz. tjkvben foglalt A + 33. hrsz. kőház 160 frt, 34 hrsz. kert 8 frt, 119, 120. hrsz. kert 7 frt, 121 hrsz. faház 160 frt, 152—2 hrsz. kert 59 frt, 685, 686 hrsz. szántó 4 frt, 699—2 hrsz. szántó 2 frt, 703—1 hrsz. szántó 4 frt, 710—1 hrsz. legelő 1 frt, 714—1 hrsz. szántó 3 frt, 782 hrsz. szántó 3 frt, 908 hrsz. szántó 6 frt, 816—2 hrsz. szántó 5 frt, 888 hrsz. kaszáló 7 frt, 931—2 hrsz. kaszáló 6 frt, 1030—2 hrsz. szántó 10 frt, 1178 hrsz. kaszáló 3 frt, 1200, 1204, 1205 hrsz. szántó 26 frt, 1206 hrsz. szántó 2 frt, 1462 1463 hrsz. kaszáló 4 forint, 1539—2 hrsz. szántó 2 frt, 1590 hrsz. szántó 2 forint, 1609—1 hrsz. kaszáló 5 frt, 1808 hrsz. szántó 2 frt, 1815—1 hrsz. szántó 1 frt, 1838 hrsz. szántó 2 frt, 1962—2 hrsz. szántó 9 frt, 1963—2 kőszék 2 frt, 2192 hrsz. kaszáló 1 frt, 2290 hrsz. kaszáló 24 frt, 2327 hrsz. kaszáló 13 frt, 2367 hrsz. szántó 2 frt, 2395 hrsz. szántó 4 frt, 2397—1 hrsz. szántó 3 forint, 2464—2 hrsz. kaszáló 5 frt, 2465—2 hrsz. kaszáló 5 frt, 2485—2 hrsz. kaszáló 13 frt, 2540—2 hrsz. kaszáló 4 frt, 2607 hrsz. kaszáló 22 frt, 2624—1 hrsz. kaszáló 13 frt, 2841 2819 hrsz. kaszáló 29 frt, 2821 hrsz. legelő 3 frt, 2831 hrsz. szántó 8 frt, 2841 hrsz. kaszáló 23 frt, 2951 hrsz. kaszáló 2 frt, 2958—1 hrsz. kaszáló 2 frt, 3011—1 hrsz. szántó 3 frt, 3054 hrsz. szántó 3 frt, 3133 hrsz. szántó 2 frt, 3288—2 hrsz. szántó 1 frt, 3339, 3342 hrsz. szántó 10 frt, 3380—2 hrsz. szántó 3 frt, 3450 hr. szántó 5 frt, 3319—1 hrsz. kaszáló 3 frt, 3748 hrsz. kaszáló 1 frt, 3803—1. és 3804—1 hrsz. legelő 10 frt, 4125—2 hrsz. kaszáló 2 frt, 4165—2, 4166 hrsz. szántó 5 frt, 4278a hrsz. szántó 20 frt, 4393 hrsz. szántó 1 frt, 4416—1 frt, 4416—2 frt, 4502 hrsz. kaszáló 4 frt, 4857 hrsz. szántó 1 frt, 5024 hrsz. szántó 40 forint, 5117 hrsz. kaszáló 2 frt, 5175 hrsz. kaszáló 4 frt, 5212 hrsz. kaszáló 3 frt, 5274—1 hrsz. kaszáló 5 frt, 5399 hrsz. szántó 6 frt, 5433—1 hrsz. szántó 1 frt, 5473 hrsz. szántó 3 frt, 5487 hrsz. kaszáló 1 frt, 5667 hrsz. szántó 1 frt, 5694—1 hrsz. szántó 1 frt, 5698—1 hrsz. szántó 2 frt, 5733—1 hrsz. szántó 3 frt, 5771—1 hrsz. szántó 3 frt, 5794—1 hrsz. szántó 2 frt, 5848, 5849, 5850 hrsz. kaszáló 69 frt, 6012—2. hrsz. szántó 2 frt, 6029—1 hrsz. szántó 11 frt, 6087 hrsz. szántó 2 forint Szolga József és Szolga Miklós jutaléka a C. 5 alatt öv. Benedek Juliánna jutaléka a bekebelezett haszonélvezeti jogának fenntartása mellett az árverést 1954 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899 évi június hó 30-ik napján d. e. 9 órakor alóli kir. telekvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen — a megállapított kikiáltási árban is elfognak adni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becslésének 10 százalékát kiegészítő, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kerékhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályozó elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Oklándon, 1899 évi június 1. napján

Konez Károly,
kir. albiró.

**Bernstein padló-fénymáz,
Pillanat padló-fénymáz,
Email Glasur fehér és színes,
fest és fényez egyhuzamban.**
A MAX LAJOS Bécs, Mainz és Szentpétervár
fény- és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenki kezelhető fénymáz, padlók, konyhabutorok és bármilyen fa, vas vagy bádorgó házi eszközökre. Kiváló mosható festék falra, konyhai öblítő helyekre. Raktára Gergely Ferencz, Biasini Sándor és ifj. Pore Istvánál.
255. 9—12.

**A „BORHEGYI“
szénsavdus ásványviz**
Kapható Kónya Sándor fűszer és csemege üzletében
Kolozsavart. 541. 2—2.

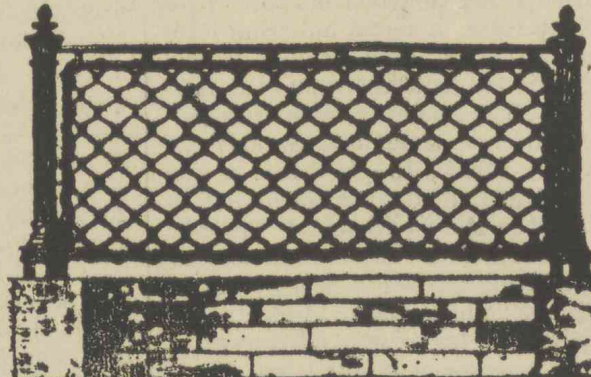
ELADÓ
Kis-Küküllőmenti, saját termésű,
különböző csemege, faj, peccsenye és különösen több évbeli
Leányka bor nagyjából palackozva, melyek 20 éves-
nél öregebb és fiatalabb
Ó-BOROK.
Ezek nagyrésze több nemzetközi egészségügyi világkiállításon
aranyéremmel lett kitüntetve.
Mintát küld ármegjegyzés és utánvétellel.

Gerendy István,
p. Balázstelken.

527. 3—9.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve.

LÉBER GYULA első erd. sodronyszövet-
fonat és szita-áru gyára
Kolozsavart, Torda-utca.

Ajánlva minden szakkönyv és munkák, Ugyint kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, szőlőhelyek stb. bekezdéséhez való gép-fonásait; pincze, padlás, felső világossági magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, majordomai udvarok sodrony-fonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, kőszén, kavics, föld és perond válogatásához; szikra fogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matracok.)

Nemkülönben zöldre festett légy-szövet, szelőd rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas, réz és cizn-szövetek. Krappa sodrony-szálak különféle mintákban; fakere-be foglalt rosták, léker-szálak és sziták különféle eszlekre, igen erősen készítettnek és gyári árak szerint számítottak. Azaz tükörsz sodrony kertek, erdők stb. bevonásához jutányos árat fel is huzatik.

— KÉPES ÁRJEGYZÉKKEL BÉRMENTVE SZOLGÁLOK. —
300. 26—30. Kiváló tisztelettel:
LÉBER GYULA.

Gazdasági iroda Kolozsavart.
FERENCZY DEZSŐ és TÁRSA.

Jókai-utca 4. sz. — Telefon 176.

Megbízásból közvetít:

Birtok vétel és eladást
Birtok bérletet
Gazdasági termények értékesítését
Gazdasági haszon állatok értékesítését
Gazdasági gépek, eszközök és anyagok bevásárlását és értékesítését
Gazdasági nyerstermények értékesítését
Műtrágya beszerzését
Mindennemű biztosítások eszközölését
Jelzálog kölcsön eszközölését
Gazdasági üzemtervek, elszámolás, leltározás stb. elkészítését és felülvizsgálatát, melyeknek gyors, pontos és méltányos kivitelért szavatol.

Keres megvételre:

80—100 kgr. heréltetlen malaczkokat 540. 2—21.

120—150 kat. holdas birtokot
ca 300 kat. holdas birtokot.

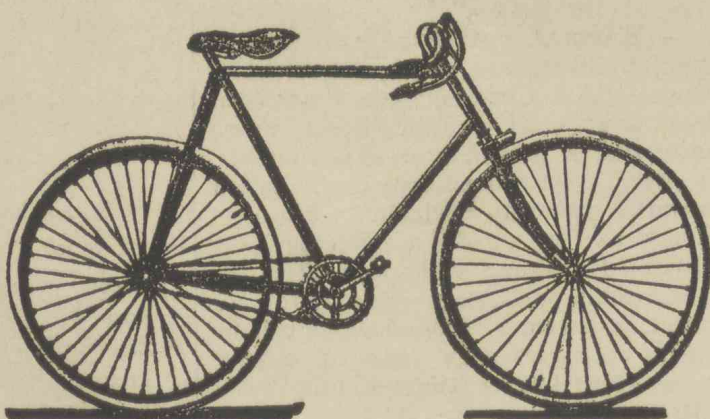
Elad:

800 mm. tavalyi ősz búzát
1000 db. 180—190 kgr. fiatal sertést
38 drb. fiatal 5 éves ökröt
40 drb. bivalyat
1000 kocsi rakomány tűzfát búkk
1000 met. ől tűzi fát cser
Egy nagyobb gazdaság összes haszon állatait
Egy nagyobb gazdaság legújabb kori gépeket
Egy új még nem használt vízi turbinák malomhoz
1880-iki uradalmi Ritzling, Burgundi bort
1895-iki uradalmi Ritzling, Burgundi bort
Több nagyobb birtok eladására
Több nagyobb birtok bérletre.

Sürgönyezim:
Bernáth gépraktár
Kolozsavart.

Kerékpárt ne vegyen addig senki,

Telefon 412.

A nagybecsű vendémet himezni és kötni is megtanítom. Az összes raktáron levő árukat u. m. számtalanfajta uti és verseny kerékpárok, varrógépek, különféle hinta és jármű gyermekkoscsik, triciklik, 4 éves kortól 12 évesig, havi kis részletfizetés ellenében adom.

Árámért 5 évig szavatolok, meg nem felelés esetén, azonnal kicserélem.

Egyidejűleg felhívom a n. é. közönség becses figyelmét a szakszerűen berendezett kerékpár, varrógép, mechanikai javító műhelyemre, hol minden javítandót a legkényesebb igényeknek megfelelően (emailrozva, nickellrozva) gyorsan és jutányosan elkészítem.

Minden szakmára irányuló kérdésre felvilágosítással és kívánságra képes árjegyzékkel szolgálok.

A n. é. közönség további becses pártfogását kéri

515. 5—00.

Mechanikai műhelyemben egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsavart.

Nagyon kényelmes lakás,

11 szoba, 2 előszoba, 2 istálló, kocsiszin, kert, megfelelő mellék épületekkel, 2 elkülönített pincével

október elsejétől kiadó.

Értekezhetni külmonostor-utca 42. sz. a. 546. 1—2

**Haszonbérbe adó
Mező-Erkedén,**

Teke mezővárostól

ugy a Szentmikálytelki vasuti állomástól félórára fekvő
összesen 621 cath. hold 1531 □ öl területű

tagosított birtok,

mely a 22 cath. holdas, kényelmes uri lakkal s kellő, jó karban levő cseléd és gazdasági épületekkel ellátott belsőség körül fekszik.

Értekezhetni lehet: Gróf László Imrénél Beszterczén, vagy Sperker Ferencznél Szent-Demetren, u. p. Nagy-Kend. 485 6—6

E l a d ó!

**5 darab deési kereskedelmi bank
részvény!**

Megkeresések Szamosújvárra Temesváry Istvánhoz
kéretnek. 537. 3—3.

**A t. építő közönség
figyelmébe!**

Mivel helyben, külmonostor-utca 101.
szám alatti

1885 év óta fennálló

Kályha-gyáramat

másra szándékozom átruházni; kénytelen vagyok a raktáron levő kitűnő minőségű és stilszerű kivitelű kályha- és takaréktűzhelyeket igen leszállított árral eladni. A föllállítás legjobb szakértő által eszközöltetik. Ugyasint porcellán takaréktűzhelyek- és fordó-kádak szállítása és felszerelése is elvállaltatik.

Gál B. János.

365.10—10.

